

Pirkanmaan Ilmastotoimintakeskuksen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen työpaja

27.11.2025 Tampere Nokia Arena, Paidia-tila

Tilaisuuden ohjelma

- 12.00.-13.35. Avaus ja puheenvuorot
 - ***Ilmastonmuutos – Mihin meidän tulee sopeutua Pirkanmaalla?*** – Thomas Kühn, Ilmatieteen laitos
 - ***Sateessa, helteessä ja kelirikossa – Ilmastonmuutoksen vaikutukset liikenteeseen ja meihin*** – Meri Leino, Pirkanmaan ELY-keskus
 - ***Ilmastonmuutoksen terveysvaikutukset ja niihin sopeutuminen*** – Päivi Meriläinen, Terveystieteiden tutkimuskeskus
 - ***Kommenttipuheenvuoro kaupungin sosiaalisesta sopeutumisesta*** – Suvi Saarinen, Ylöjärven kaupunki
- 13.35.-14.00. Kahvitauko
- 14.00.-15.30. Pienryhmätyöskentelyä
- 15.30.-16.00. Yhteenveto ja päätös

Kahvitauko

Jatketaan klo 14.00.

Skenaariot

Skenaario 1: Vihreä siirtymä luotaa tietä ilmastokriisissä

Eletään vuotta 2033 Pirkanmaalla. Merkittäviä päästövähennyksiä on saatu globaalisti toteutettua, mutta jo lämmennyt ilmasto on lisännyt sään ääri-ilmiöitä Suomessa, mm. pitkiä hellejaksoja ja tulvatilanteita. Yhteiskunnallisessa muutoksessa on kyetty siirtymään kestävämpiin elintapoihin, mutta muutos on vaatinut elintason laskua. Muutosvastaisuutta ja konflikteja esiintyy, erityisesti elintason laskuun liittyen. Kestävää kasvua edistetään koulutukseen ja tutkimukseen pohjautuen ja vihreä siirtymä on luonut talouskasvua Pirkanmaalle. Kansainvälisesti ilmastopakolaisuus lisääntyy ja Pirkanmaa ottaa vastaan pakolaisia.

- Yhteiskunnallinen muutos on kaikille väestöryhmille pääosin oikeudenmukainen Pirkanmaalla.
- Julkinen sektori pyrkii aktiivisesti luomaan ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kysymyksissä. Resurssit ovat kuitenkin rajalliset ja toimia on priorisoitava.
- Alueellinen talouskasvu perustuu vihreään siirtymään luoden uusia liiketoimintamahdollisuuksia Pirkanmaalle.
- Pirkanmaalla koulutus ja tutkimus tukeutuvat kiertotalouteen. Pirkanmaa on näkyvä toimija kansainvälisellä tasolla ja Tampere kouluttaa kestävyys siirtymän huippuosaajia.
- Uusiutuvan energian (tuuli- ja aurinkovoima) käytön lisääntyminen tuo mukanaan haasteita maankäytössä ja synnyttää ristiriitoja ilmastonmuutoksen sopeutumisen ja esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden ja hiilivarastojen turvaamisen kanssa.
- Kestävään metsänhoitoon ja luonnon monimuotoisuuteen panostetaan, mutta metsäpinta-alaa menetetään.
- Haastavat sääolot lisäävät infrastruktuurin rapautumista ja korjausvelkaa.
- Alueellinen yhteistyö ja luomu- ja lähiruokatuotannon kysyntä kasvavat.
- Kestävät elämäntavat ja paremmin saavutettavat luontokohteet lisäävät kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Skenaariot

Skenaario 2: Edullista energiaa ja talouskasvua

Eletään vuotta 2033 Pirkanmaalla. Ilmaston lämpeneminen on kiihtynyt nykyisestä ja sään ääri-ilmiöt sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamat vahingot lisääntyvät mm. helleaaltojen ja tulvatilanteiden myötä. Yhteiskunnallista muutosta kestävämpään ei ole merkittävästi tapahtunut, vaan kehitys on jäänyt nykyiselle tasolle. Globaali epävakaus ja monikriisien aikakausi on saanut Suomen turvautumaan tuttuun. Pirkanmaan kehitys perustuu uusiutumattomien ja biopolttoaineiden hyödyntämiseen. Energiaintensiivisyys on mahdollistanut laajan kulutuksen, joka taas on vahvistanut taloutta. Vihreä siirtymä keskittyy suurille teknologiajäteille.

- Tilanne ei ole kaikille väestöryhmille oikeudenmukainen. Yhteiskunnan polarisaatio näkyy myös Pirkanmaalla, sillä sään ääri-ilmiöistä kärsivät elinkeinonharjoittajat ja muut väestöryhmät osoittavat tyytymättömyyttään valtiotalta. Toisaalta kestävä elämäntavan ja talouskasvun edistäjien välille syntyy konflikteja.
- Julkinen sektori reagoi syntyneisiin säävahinkoihin, mutta ennakoivaa varautumistyötä ei pystytä niukoilla resursseilla riittävästi toteuttamaan.
- Aurinko- ja tuulienergia ovat kattavasti asutetulla Pirkanmaalla vastatuulella maisemahaittojen ja asukkaiden vastustuksen vuoksi. Liikenne on sähköistynyt maltillisesti ja puuta käytetään energiana mm. lämmöntuotannossa. Energia ja raaka-aineet ovat edullisia.
- Haastavat sääolot lisäävät infrastruktuurin rapautumista ja korjausvelkaa.
- Ruoantuotanto on keskittynyt tehotuotantoon ja lannoitteiden käyttö on tehostunut ruoantuotannossa. Uudet viljelykasvit ja vertikaaliviljely lisääntyvät, ja maataloudessa hyödynnetään myös uusiutuvaa energiaa. Luonnon monimuotoisuus kuitenkin kärsii ja luonnon tuottamat ekosysteemipalvelut heikkenevät.
- Vesistöt kärsivät turvetuotannosta ja intensiivisestä monokulttuuriviljelmästä.
- Haitat terveydelle kasvavat.

Mitä ryhmissä tehdään?

Kaksi ryhmää käsittelee skenaariota 1 ja kaksi ryhmää skenaariota 2

Jokainen ryhmä tekee tehtävät 1 ja 2

Tehtävä 1

- Tutustukaa skenaarioon
- Pohtikaa ryhmässä, millaisia sopeutumisen tarpeita Pirkanmaalla syntyy skenaarion mukaisessa maailmassa lyhyellä (1–5 v) ja pitkällä aikavälillä (10–15 v). Keskittykää sopeutumisen **sosiaalisiin näkökulmiin**. Voitte pohtia esimerkiksi:
 - Yhteisöllisyys ja sosiaalinen tuki
 - Terveys ja hyvinvointi
 - Asuminen, liikenne ja infrastruktuuri
 - Viestintä ja osallisuus
 - Elinkeinot ja koulutus
- Kirjoittakaa keskustelusta pääpointit ylös.

Tehtävä 2

- Pohtikaa, millaisilla toimilla edellä tunnistettuja sopeutumisen tarpeita voisi edistää ja mitä konkreettisia toimenpiteitä tarvitaan lyhyellä (1–5 v) ja pitkällä aikavälillä (10–15 v).
- Kirjoittakaa sopeutumisen edistämisen tarpeita/toimia post-it-lapuille

Yhteenveto

- Jokainen ryhmä kertoo lyhyesti keskusteluistaan

Tulevia tapahtumia

- Työpaja to 12.2.2026 klo 12-16
 - Ilmastoviestintä
 - Hyytiälän metsäasema
- Työpaja to 9.4.2026 klo 12-16
 - Loppuseminaari
 - Hyytiälän metsäasema

Kiitos!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

- Hyvää joulun odotusta ja jatketaan ensi vuonna!

